

HIRADÓ

NAPILAP.

ALAPITVA 1871.

SZERDA, 1930 MÁJUS 21.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obilježeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

59. ÉVFOLYAM, 117. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Egyes szám 1 dinár.

Az Avala jelenti Beogradból: Zsivkovity Petár miniszterelnök tegnap este meglátogatta a dr. Zsivkovity-szanatóriumában súlyos betegen fekvő Radojevic közlekedésügyi minisztert.

Tokióból jelentik: A tengerészeti leszerelési konferenciáról hazatérő japán tengerészeti miniszter testi épségének megóvásáért a rendőrség kénytelen volt széleskörű intézkedéseket tenni. Partraszállásánál egy ismeretlen egyén egy kendőbe csavart kést adott át a miniszternek azzal a figyelmeztetéssel, hogy inkább kövessen el harakirit, minthogy Japán térde kénszerítse Anglia és Amerika előtt.

Bukarestből jelentik: Bratianu ülésre hívta össze a liberális-párt vezetőségét, amelyen állást foglalnak Károly extrónörökös hazatérése ellen.

Madrasból jelentik: Hindu nacionalisták megrohanták a madrasai rendőrség épületét és bombákat dobtak, valamint közpört zudítottak a rendőrségi palotára. Két rendőrtisztviselőt megöltek, számos rendőrt pedig súlyosan megsebesítettek. A rendőrség csak nagy erőfeszítések árán tudta a rendet helyreállítani.

A beogradai első és második számú fiú- és leánygimnáziumban, ahol az idén előbb fejezik be a tanítást, most tették közzé a nyolcadik osztály osztályvizsgájának eredményét. Az első számú fiúgimnáziumban 88 tanuló közül 82-öt, a leánygimnáziumban 67 közül 44-et, a második számú fiúgimnáziumban 88 tanuló közül 67 tanuló és a leánygimnáziumban 110 tanuló közül 86-ot bocsájtanak érettségire.

Budapestről jelentik: Egy amerikai pénzcsoport a Kereskedelmi Bankkal tíz millió dolláros kölcsön-szerződést kötött. A pénzből 8 és fél százalékos kamat mellett exporthitelt adnak nagybirtokosoknak.

A tömeges ejtőernyős kísérleteknek tegnap újabb rekordja volt. New-yorknál husz személy ugrott le egy acropolánról, 500 méter magasságból és mindegyikük szerencsésen földet ért.

TŐZSDE

Május 19.

MA 109 DINÁR:

Budapesten	10-01 pengő
Zürichben	9-12 sv. frank
Berlinben	7-38 ar. márka
Bécsben	12-45 silling
Prágában	59-80 cseh kor.
Triesztben	33-72 lira
Newyorkban	— dollár
Bukarestben	— leu

Személyi változások a Zsivkovity-kormányban.

Preka Nikolát szociálpolitikai, dr. Sibenik Sztankot földmivelésügyi miniszternek nevezték ki.

Beograd, máj. 20.

A központi sajtóiroda közli: Zsivkovity Petár miniszterelnök előterjesztésére Öfelsége a király dr. Drinkovity Máté szociálpolitikai és közegészségügyi minisztert tárcanélküli miniszterre, szociálpolitikai miniszterre Preka Nikola földbirtokost, tárcanélküli miniszterre dr. Franges Ottó eddigi földmivelésügyi minisztert, földmivelésügyi miniszternek pedig dr. Sibenik Sztankó volt minisztert nevezte ki.

A kormány új tagjai hétfőn délután fél öt órakor tették le az esküt

és azonnal átvették hivataluk vezetését.

Sibenik Sztankó dr., az új földmivelésügyi miniszter 1885-ben született, Zágrebben jogot végzett, 1920-ban választották meg országgyűlési képviselőnek a horvát parasztpárt listáján és azóta minden parlamentnek tagja volt.

Preka Nikola szociálpolitikai miniszter 1883-ban született, az insbrucki egyetemen hallgatott jogot és 1923-ban választották meg országgyűlési képviselőnek, ugyancsak a horvát parasztpárt listáján.

Huszdik napja tárgyalja már az állami bíróság a zágrebi terrorista bünpört.

A védők helyszíni szemlét javasoltak, az ügyész ellenzi.

Beograd, máj. 20.

Az állami bíróság hétfőn huszadik napja folytatta a zágrebi terroristák bünpörének tárgyalását, amelyen három orvost hallgattak ki, akik Begics Vilkót öngyilkossági kísérlete után gyógykezelték és Jelasity Jakob tanárt is megvizsgálták.

Elsőnek dr. Sztanity orvost hallgatták ki, aki kijelentette, hogy anynyi páciense van, hogy már nem emlékszik pontosan Begics sérüléseire. Csulity dr., Begics védője, ezután kérdéseket intézett dr. Sztanityhoz, aki visszaemlékezett arra, hogy Begicsét közvetlenül öngyilkossági kísérlete után vizsgálta meg, az élet-
mint ilyenkor szokásos, rendkívül izgatott volt,

sérülését könnyebb természetűnek találta.

Farkas dr., aki Jelasicot vizsgálta meg, kijelentette, hogy mint állami orvos, csak akkor vallhat, ha a hivatali titoktartás alól feloldják, mire a bíróság elhalasztotta a kihallgatását. Végül dr. Riesner,

Jelasics egészségi állapotáról kijelentette, hogy a tanár szívbeteg

és más betegséget rajta nem tudott megállapítani.

A bíróság ezután a bizonyítási eljárás egyéb anyagát rendezte, egyebek között átadott a védőknek egy fényképet, amely a zrinjeváci zene-pavillont ábrázolja a robbanás után. Mocnai, a merénylő is megnézte a képet és azt vitatta, hogy a lépcsőzetten lévő nyílás nem a robbanás ere-

jétől keletkezett, mert ez a lyuk már tíz év előtt is megvolt.

Kosztity dr. és Trumbics védők helyszíni szemlét javasoltak, mert voltaképpen nem pokolgépes merénylőről van szó, hanem puska-porral töltött dobozok felrobbantásáról. Hrvoj dr. védő szerint, a pokolgép, amelyet a vasuti hid alá helyeztek, teljesen szakszerűtlenül készült és egyáltalában nem robbant volna fel, amire nézve szakértők kihallgatását indítványozta.

Az állami ügyész ellenezte az újabb szakértők kihallgatását és szükségtelennek mondotta a helyszíni szemlét is.

A bíróság ezután

a Hadzsijánai és Veszelicsnél talált leveleket és jegyzeteket olvasta fel.

Veszelics ezekre megjegyezte, hogy a jegyzetekkel a főtárgyalásra készült. Szakértők jelentése szerint,

a leveleket Bernardics Iván írta és ezekben utasításokat adott társainak, hogy miképpen valljanak.

A tárgyalást ma folytatják.

Játékbartlangok Romániában. Szenzációs hírt kapunk Herkulesfürdőről. Eszerint a bukaresti minisztertanács elfogadta a sinaiai, konstanzai, a herkulesfürdői és a laniki játékbartlangokban a szerencsejátékok engedélyezésének törvényjavaslatát, amely legközelebb a legfelsőbb törvényelőkészítő tanács elé kerül. A román fürdők nagy fellendülést várnak ettől a törvénytől.

Béke-nap Szófiában.

Szófia, máj. 20.

A hágai békekonferencia évfordulója és a népszövetség fennállásának tizedik jubileuma alkalmából Szófiában a Nemzeti Színházban nagy béke-napot rendeztek, amelyen néhány miniszter, a diplomáciai kar és a bologár főváros számos előkelősége jelent meg.

Sztefan metropolita emlékezett meg Briandról, a béke előharcosáról, aki legutóbb az európai államok konföderációjának felvetésével szolgált a pacifizmus eszméjéért, majd Burov külügyminiszter szólalt fel, a népszövetség eredményes munkásságát méltatta és Bulgária békeszeretét hangsúlyozta.

Árokba zuhant egy utasokkal telt autóbusz.

Szarajevó, máj. 20.

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap délután a Sarajevó és Kardinovics község közötti úton. Egy 16 utassal telt autóbusz fékromlás következtében árokba zuhant és pozdoriává tört. Utasai közül számosan súlyosan megsebesültek, a többiek könnyebb sérülésekkel menekültek meg életveszélyes helyzetükből. A sebesülteket a sarajevói kórházba szállították.

A szovjet íté.

Moszkva, máj. 20.

A párizsi szovjet követség nyolc tisztviselőjét Moszkvába rendelték, mert súlyos visszaéléseket követtek el. Amennyiben záros határidőn be nem tesznek eleget a felhívásnak, törvényen kívül helyezik őket.

Tizenegy fejszecsapással megölték egy földbirtokos feleségét.

Budapest, máj. 20.

Jászapáti közelében egy tanyán tegnap délután tizenegy fejszecsapással meggyilkolták Ballai István 45 éves földbirtokos feleségét, aki egyedül volt a szálláson. A gyilkos a konyhában támadta meg az asszonyt, akivel borzalmas kegyetlenséggel végzett. Az asszony megcsontított holttestét a férje találta meg az udvaron lévő kut mellett.

A gyilkos zsákmányt nem vitt magával és így tettét valószínűleg boszszuból követte el.

A mecklenburgi Tejbukovnál egy teherautó, amelyen harminc birodalmi lobogó egyesületi tag utazott, árokba zuhant. Tizenhatan könnyebb, hárman pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

Szervezkednek a bánsági malomtulajdonosok.

Felemelik a vámörlesztés díját. — Elejtették a kölcsönös tüzbiztosítás tervét.

Becskerek, máj. 20.

A bánsági malomtulajdonosok vasárnap délelőtt látogatott értekezletet tartottak a becskerei Koronakávéházban, amelyen egységes vám-szedésről, kölcsönös tüzbiztosításról és a bánsági malomszövetség megalakításáról tárgyaltak. Az értekezlet legfőbb tárgya a vámörlesztésben való megegyezés volt. Addig, amíg 300 dinár volt egy métermázsza buza ára, a tizszázalékos vám egzisztenciát biztosított a kismalmoknak,

a buza esésével azonban mindinkább csökkent a malmok bevétele, míg a kiadások változatlanok maradtak.

Miután előreláthatóan 140—150 dináros buzaárak lesznek, a 8—10 százalékos vám azt jelentené, hogy 12—15 dinárért végzik egy métermázsza buza örlését, ami mellett természetesen a malmok elvesztik rentabilitásukat. Felmerült a javaslat, hogy

a vámörlesztés tizenkét százalékosra végezzék el

és két százalékos számszámok fel-elporlás címén. Végleges határozatot nem hoztak és abban állapodtak meg, hogy

megvárják az új buzaárak kialakulását

és ettől teszik függővé a vámörlesztés százalékosának felemelését.

A kölcsönös tüzbiztosítás tervétől eltekintettek, mert az értekezleten jelenvolt biztosítótársasági igazgató bejelentette, hogy cége olcsóbban vállal biztosítást a többi vállalatnál és így

a kölcsönös biztosításról szóló javaslatot elejtették.

Végül tárgyaltak a bánsági malomszövetség megalakításáról, de az egyesület megszervezését későbbi időpontra halasztották.

Két község borzalmas tüzkatasztrófája.

A tömeg áttörte a csendörkordont és az égő falak közé rohant, hogy vagyonával együtt pusztuljon.

Hat halott — számos sebesült.

Pápa, máj. 20.

Borzalmas arányú tüzvéz puszított vasárnap és hétfőn a Pápa községében lévő Takácsi veszprémmegyei községben. Reggel fél nyolc óra tájban kigyulladt egy lakóház és a tűz a nagy szélben olyan rohamosan terjedt, hogy

a déli órákban már több uccasor lángokban állott.

Déli tizenkét órákor a takácsi postahivatal kétségbeesetten kért segítséget a szomszédos községektől és jelezte, hogy hetvenöt ház máris elpusztult. Délután két órákor újra megszólalt a telefon és jelentette, hogy

a tűz lángtengerként veszi körül a még épségben maradt postaépületet és alig van ház, amely még nem gyulladt ki.

Tizenkét község tüzoltósága fáradozott a tűz lokalizálásán, de teljesen sikertelenül. A kivezényelt csendőri és katonai különítmény kénytelen volt kiüríteni és sorsára hagyni a községet. A kiürítésnél a legmegrázóbb drámai jelenetek játszódtak le, mert

a kétségbeesett emberek nem akartak vagyonukajuktól megválni és sikoltozva, átkozódva százával a füstölő romok közé rohantak és azt ordították, hogy inkább meghalnak a romok alatt, minthogy koldusszegényen újra kezdjék a vagyongyűjtést.

Nemsokára kihozták a füst és lángtengerből az első sebesülteket. A lehalló gerendák és cserepek számos lakost megsebeztek. Az országot mellett

kötözőhelyet rögtönöztek és itt részesítették első segélyben a sérülteket,

akiket azután kocsin és autón a pápai kórházba szállítottak.

A kora délutáni órákban a helyzet tragikusra fordult. Oltani nem lehetett többé, mert

a község több mint kétszáz háza egyetlen lángtengerre folyt össze.

A kordonon kívül állók arra a hírré, hogy a községben többen a lángokba veszttek,

áttörték a katonaság és csendőrség sorát és tébolyultan a lángokba akarták vetni magukat.

Az óriási tüzet csak hétfőn délután sikerült lokalizálni, az oltás azonban még két napig fog tartani. Elpusztult a takácsi község háza, a paplak és 150 ház, súlyosan megrongálódott hatvan lakóház. Eddig

két halottat és számos sebesültet mentettek ki a romok alól,

de sokan eltűntek és így valószínű, hogy az áldozatok száma nagyobb.

Soproni jelentés szerint, hétfőn még egy magyarországi községben volt óriási tüzvéz. A Fertő-tó partján épült Erdőhomok községben kigyulladt egy lakóház és a nagy viharban áttért a tűz a szomszédos épületekre. Tizennyolc szomszédos község tüzoltóságának áldozatkész munkája dacára,

ötven ház pusztult el. Az erdőhomoki tüzvézről érkező reggeli jelentések szerint,

Erdőhomokon 77 lakóház, 120 pajta és istálló pusztult el.

Négyen az összeomló épületek alatt lelték halálukat. Az oltásban 18 község tüzoltói, köztük az ausztriai sopronkeresztesi tüzoltóság is részt vett, de a tüzet csak a késő éjjeli órákban tudták lokalizálni.

Öszeállították a két napos cserkészünnepségek programját.

Felvonulás, kerületi közgyűlés, hangverseny, torna-ünnepély és tábortűz a becskerei cserkésznapon.

Becskerek, máj. 20.

A becskerei cserkészegyesület nagyszabású cserkészünnepélyeinek programját tegnap állapították meg véglegesen.

Az ország különböző részeiből érkező vendégek május 23-ikán jönnek Becskerekre, ahol az állomásokon ünnepélyes fogadtatásban részesítik őket. A május 24-iki és 25-iki cserkésznapra

mintegy háromszáz cserkész érkezését várják

Beográdból, Noviszádról, Nisból, Pancsevórol, Zemunból, Rumából, Vrdnikből és Kragujevácról.

Vrsacrot nyolcvan főnyi cserkészcsapat jelentette a becskerei ünnepségeken való részvételét.

A cserkészeket iskolákban szállásolják el, az ellátást vendégszerető magánházakban kapják.

Az ünnepi program május 24-én, Ciril és Metod napján délelőtt 11 órákor felvonulással kezdődik. A propaganda célt szolgáló felvonulás során bejárják a forgalmasabb becskerei utcákat. Délután a beográdi cserkészegyesület tart közgyűlést, este fáklyásmenet lesz, amelyet fél kilenc órákor hangverseny követ. A Szokol házban rendezendő hangverseny műsora a következő:

Üdvözlő beszéd. Offenbach: Ábránd Hofmann meséből — előadják a cserkészek. Rahmanjov: Prelüdio, balett, előadja Emánuel Arszén, a haageni kamaraszínház tagja. Marinkovity Boro zongorakísérete mellett. Mascagni: Cavaleria Rusticana-ból részletek, csellón játssza Losonci Zol-

tán, zongorán kíséri Tolveth Frigyes. Potpourri a nemzeti dalokból, játssza a vrsaci cserkészek tamburazenekara. Moskovszki: Air de balett, zongorán játssza Tolveth Frigyes. Ritmikus tengerészgyakorlatok, bemutatják a becskerei folyamcserkészek. Binicski: Ha tudnád... éneklő Sztanojevity Boro főgimnáziumi tanár. Grieg: Peer Gynt Solveig dala, Anitra tánca, játssza a cserkészkar-tet. Grieg: A tavasz, táncolja Emánuel Arszén, zongorán kíséri Marinkovity Boro. Zaitsz: D-dur hangverseny, hegedűn játssza Weiterschan István, zongorán kíséri Tolveth Frigyes. Ritmikus gyakorlatok, bemutatják a vrsaci cserkészek. Mendelssohn: Heimat, quartet, előadják dr. Vujin Milán, Sztanojevity Boro, Adamovity Jován és Nagyinszki Dragomir. A műsor utolsó száma tábortűz énekekkel, táncokkal és szavalatokkal. Bemutatják a becskerei cserkészek.

Május 25-ikén, vasárnap délelőtt tíz órákor ünnepi előadás lesz a Tiszti-otthonban, utána diszfelvonulás a városon keresztül és csapat-szemle a Kralja Petra téren. A délelőtti folyamán gyűjtenek a cserkészegyesületek javára. Délben közös ebéd a Tiszti-otthonban a vendégek tiszteletére. Délután négy órákor az Obility sportpályán nagyszabású tornaünnepély, este tábortűz a szabadban, amelyhez belépődij nincs.

A két napos cserkészünnepélyre bejelentette megjelenését dr. Popovity Misa országos elnök és a beográdi cserkészfőszállás számos reprezentánsa.

Gigantikus számok Filmamerikából.

Newyork, máj. 20.

Most kaptuk kézhez az 1930 Year Book kefelenyomatát. A Film Daily új évkönyve ismét érdekes számok tömegével illusztrálja az amerikai filmipar fejlődését. Mondhatjuk, hogy az amerikai filmipar minden ága maradék nélkül bennfoglaltatik, azonkívül minden elérhető külföldi piac cimanyaga is össze van gyűjtve. Az új Year Book nemcsak a nemzetközi film standard műve, hanem a gazdasági statisztikai kiadványok szempontjából is elsőrangú munka.

Mielőtt az egyes rendkívül érdekes fejezeteket tárgyalnók, először néhány számot írunk ide, amelyek az utolsó év — a hangos film évének — hallatlan fejlődéséről beszélnek. Az amerikai filmiparban összesen 2 milliárd dollárt investáltak. Csak a reklámkiadások körülbelül 100 millió dollárra rugnak. Amerikára az egész világ filmprodukciónak 85%-a esik. Az amerikai filmtőke több embert foglalkoztat, mint Ford és a General Motors együttvéve.

Az amerikai mozikat hetenként 110 millió ember látogatja. Kilenc-ezer színházban van hangos készülék felszerelve. Mégis 1929—30-ban az amerikai kölcsönző cégek 350 néma filmet ajánlottak. Legnagyobb részben hangos filmek néma változatairól van szó. Az ezévi termésből 60 film színes.

A 20500 amerikai filmszínház

közül 15000 játszik naponta. Ezeknek hetenként 3000 másolatra van szükségük, mivel az amerikai mozik átlaga kétnaponként változtatja műsorát. Egy amerikai mozi évenként átlag 175 sláger- és 350 kisérő filmet ad elő.

A következő számok egész rövidesen az amerikai film hatalmas kiterjedését világítják meg: Manapság 60 amerikai filmujság van és 600 kölcsönző bonyolítja le az Egyesült-Államok filmüzletét. Néger mozgószínház, ahová csak négerek mennek, nem kevesebb, mint 400 van. Az utolsó öt esztendőben összesen 73.650 vitás ügyet intézett el a szakmai egyeztető és döntő bíróság. Hogy az Egyesült Államokban a filmüzlet mit jövedelmez, azt egyetlen adat is demonstrálja: a „Csókvitézek” című Fox-film, amely a newyorki Roxy-Theaterben került bemutatásra, egy hét alatt 173.391 dollárt jövedelmezett. Hogy az amerikai filmkészülékpar milyen jelentőségre emelkedett, ki-világlik abból, hogy 1929-ben nem kevesebb, mint 3500 vetítőkészüléket szállítottak. Az előállítási költségek az amerikai iparnak minden kiadott dollárjából 40 centre rugtak.

Butorozott szoba

Kiadó, 731-x.3

esetleg két hölgy részére.

Dr. Rajsa (Verešmartijeva) u. 25.

HIREK

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint, tartósan felhős, hűvös időjárás, helyenkint esőzessel.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Gerle Jakab nyugalmazott ítélőtáblai bíró élete 81-ik évében hosszabb szenvedés után Belacrkván elhunyt. Özvegyén kívül két leánya és kiterjedt rokonság gyászolja. A köztisztviselői álló Gerle Jakab Panesevón és Belacrkván működött az ottani törvényszéknél, nyugalmába vonulása után évekig a „Hiradó” belacrkvai tudósítója is volt. Halála mindenfelé, ahol Gerle Jakabot csak ismerték, mély részvételt kelt.

Kérvényezni kell a városi tanítói állásokat. A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy azok a tanítók, akik kevesebb mint 12 évi szolgálattal városban működnek, személyes kérvénnyel a városban való működésükért folyamodni tartoznak. A rendelet célja, hogy idősebb, családi körülményekkel indokolt kérvényezőknek a városba való bejutást lehetővé tegye. Kisebbségi iskolákkal rendelkező helyeken a rendelet kivételt tesz annyiban, hogy a fenti szolgálati időt leszállítja és pedig úgy, hogy Szentát 5 évi, Szombort, Noviszádot, Szuboticát, Becskereket, Kikindát és Vrsacot 10 évi szolgálattal lehet megnyerni.

Végvári báró Neuman Aliréd meghalt. Aradról jelentik: Neuman Aliréd báró ma éjjel váratlanul meghalt. Szívizéledés ölte meg az alig 59 éves embert. Halála városzerte őszinte részvételt kelt.

A teremiai orvos ügyéhez. Mint Aradról jelentik, röviddel ezelőtt a vizsgálóbíró elrendelte dr. Schön György teremiai orvos letartóztatását, aki ellen az a vád merült fel, hogy tiltott műtétet hajtott végre egy ottani asszonyon. A letartóztatott fellebbezett a törvényszék vádpanaszához, ahol szabadlábra helyezését kérte. A vádpanasz az orvost szabadlábra helyezte, de döntése nem emelkedett jogerőre, mert az ügyész a táblához fellebbezett. A tábla vádpanaszát ma tárgyalta a letartóztatott orvos ügyét. A táblai vádpanasz elrendelte az orvos szabadlábra helyezését, azzal az indokkal, hogy a vádlottnak van állandó lakása és személyi kapcsolata sem azok, hogy szökésétől tartani kelljen.

Dr. Künstler Herz specialista és operatőr fül-, orr- és gégebajokban. visszatért utjáról és rendel mint eddig Velikibecskereken, a Karadjordjev tér 116. sz. alatt. Telefon 279. (747)

Budapesti terménytőzsde.

Május 19-i zárlat.

Buza	májusi	20:57 (20:49)
	októberi	20:70 (20:62)
	új buza	19:47 (19:4)
Tengeri	májusi	— (11:86)
	juliusi	11:80 (12:09)
	transito tengeri	— (11:55)
	Irányzat	barátságos.

Csikágói terménytőzsde.

Május 19-i zárlat.

Buza	májusi	104 $\frac{1}{2}$ (105 $\frac{3}{8}$)
	juliusi	104 $\frac{7}{8}$ (106 $\frac{1}{8}$)
	szeptemberi	107 $\frac{3}{4}$ (109—)
Tengeri	májusi	79 $\frac{7}{8}$ (80 $\frac{3}{4}$)
	juliusi	81 $\frac{1}{4}$ (81 $\frac{3}{4}$)
	szeptemberi	82 $\frac{1}{4}$ (83—)
	Irányzat	nyugodt.

Milka Markovity meghalt. A kiváló drámai színésznő, ki 47 évig nagy sikerrel szolgálta a drámai színházat, hosszú betegség után tegnap Noviszádon meghalt. Milka Markovity művészesaládból származott. Édesanyja kiváló zenész volt, anyja, szül. Popovity Szófia jeles színésznő hírében állott. Milka különösen Shakespeare darabokban, valamint Goethe Fausztjában ért el nagy sikereket. Elhunyt általános részvételt kelt azokban a körökben, ahol nagy tehetségeit méltatják.

Cionista előadás. Szombaton vendégei lesznek a velikibecskereki zsidó hitközségnek, akik a cionizmusról és ennek mozgalmairól előadást fognak tartani. Locker Vilmos, a Jüdischnationaler Verband elnöke, a „Brit Šalom” mozgalomról; dr. Handler Zsigmond noviszádi ügyvéd. A cionizmus és az alapkérdés” címen tartanak előadást; Schreiber Adolf (Noviszád) az angol-palesztinai bizottság vizsgálatairól számol be. Tekintettel a cionizmus e három nagy előharcosának eddig ismert jó nevére, továbbá az ügy érdekességére és fontosságára, a hitközség kéri a tagokat, hogy az előadáson minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az előadás szombaton, május 24-ikén este fél 9 órakor lesz a Chevra-teremben. Belépődíj nincs.

Csak a Jadranszka Sztrázsa tagjai utazhatnak a tengerpartra. A Jadranszka Sztrázsa (Adria-i őrszem) egyesület becskereki vezetősége közli, hogy a tengerpartra induló olcsó kirándulóvonattal a Jadranszka Sztrázsa bármelyik tagja utazhat a tengerpartra, de szükséges, hogy minden résztvevő felmutassa a tagsági igazolványát. Az utazásra jelentkezők bejelenthetik részvételi szándékukat a becskereki Jadranszka Sztrázsa irodájában a vármegyházán, vagy ha nem tagok, beléphetnek az egyesületbe és azonnal igénybevehetik a kedvezményt. Jelentkezéseket Milicevity Petár mérnök, a helyi szervezet elnöke és Jovánovity György járásbíró, egyesületi titkár is elfogad. A kirándulóvonatok Beogradból indulnak minden vasárnap. A kirándulás három napig tart. Vasúti jegy Beogradtól Susáig és vissza másodosztályon 225 dinár, harmadosztályon 150 dinár. A kirándulóvonat egyelőre Susáig közlekedik, később azonban Dubrovnikba és Szplitbe is indul egy-egy szerelvény.

Vrsac város költségvetési előirányzata. Vrsac város képviselőtestületének albizottságai befejezték a városi költségvetéshez szükséges előmunkálatokat, minél fogva a városi költségvetés a legközelebbi közgyűlés napirendjére kerül. Az albizottságok előterjesztése szerint, a város 1939. évi összkidadásai 8 millió 784.930 dinárt fognak kitenni. A legnagyobb kiadási tételek a közigazgatási költségek 2.950.850, a rendőrségi és tüzoltó kiadások 1.283.960, az iskolaügyi teljesítmények 709.180 és az állami vízzabályozási adók 1.257.800 dinárral. Az elmúlt évben a kiadások csekélyebbek voltak háromnegyed millióval. A bevételi oldal fontosabb adatai a következők: ingatlanok utáni haszon 2.818.400, városi jogok bérösszege 621.300, városi adó és illetmények 1.594.140 dinárral. Az előrelátott összbevétel 2.448.000 dinárral kevesebb, mint a szükséglet. A hiány pótlására a költségvetési előterjesztés 60 százalékos pótdó kivezetését ajánlja. A köz költségvetésből 8 százalékos iskolaadó, 2 százalékos pedig iparosiskolai adó címen van javasolva.

A kisiparosok, akik mezőgazdasági munkát is végeznek, nem fizetnek forgalmi adót. Noviszádról jelentik: A kereskedelmi és iparkamara a pénzügyminisztériumhoz feliratot intézett, amelyben felvilágosítást kér a kisiparosok forgalmi adójára vonatkozólag. A pénzügyminiszter 30.124. szám alatt a következő döntést hozta ebben a kérdésben: valamennyi pénzügyigazgatóságnak az a rendelet adatot ki, hogy az adóhivataltok a kisiparosok megadóztatásánál szigorúan az 1928 február 21-én kelt 21.750. szám alatt kiadott rendelethez tartásuk magukat. Ebben az idézett rendeletben világosan meg van magyarázva, hogy azok a kisiparosok, akik nem kizárólag az iparuk után élnek, hanem mező munkát is végeznek, a forgalmi adó fizetése alól fel vannak mentve.

Kereskedőkongresszus lesz Bukarestben. Az Universal jelenti: A romániai kereskedők országos szervezete, a „Sfatul Negustoresc” május 25-ikén országos kongresszust tart Bukarestben. A kereskedők kívánságai a következők: Az érvényben levő adórendszer gyökeres módosítása. A községi illetékek eltörlése. A hitelkérdés rendezése, a kiskereskedelem támogatása. Az italmérési illetékek leszállítása. A látványosság adó rendezése és az utadó eltörlése. A kereskedelem politikai jogainak védelmére irányuló szervezet megalakítása. A kiáltvány végén intenzív együttműködésre hívja fel az előkészítő-bizottság Románia kereskedőit.

Antiszemita heccsek Romániában. Bukarestből írják, hogy az ottani kamarában Fischer Tivadar a zsidó parlamenti klub és a romániai zsidóság nevében nyilatkozatot olvasott fel, melyben élénken tiltakozik azok ellen a súlyos inzultusok ellen, melyeket Cuza intéz a zsidóság ellen. A deklarációra Cuza izgatottan válaszolt, de ismételt sértegetéseire a kamara azzal válaszolt, hogy lehurogta. — Ugyanekkor jelentik, hogy Romániában több helyen folytatódott az antiszemita excessusok. A főváros uccáit az éjszaka 10—15-ös csoportokban diákok járták be, akik inzultáltak a járó-kelőket és közben megtámadtak egy fiatal embert, akit alaposan helybenhagytak. Amikor már jól elverték, derült ki, hogy nem is zsidó. Ekkor sűrű bocsánatkérések közepette engedték útjára. — Galatban a zöldinges „vasgárdisták” tartják izgalomban a zsidóságot. A rendőrség szemeláttára megvert egy Bilac nevű antiszemita egy zsidót, akit Gasetovitsnak hívnak. A rendőrök letartóztatták, majd igazoltatása után szabadon engedték. A vasgárdisták megrohmozták a Makkabbea sportegyesület klubházát is, azonban a zsidók erélyesen elkergették.

Megoperálta önmagát és belehalt egy newyorki cukrász. Londonból jelentik: Capetta newyorki cukrász folyton megújuló belső fájdalmait vakbélgyulladásnak tulajdonította és a költségek megtakarítása céljából elhatározta, hogy önmagát megoperálja. Helyi érzéketlenítőszert alkalmazása után borotvával felvágta a hasát és elmettette az egyik belét, amelyet vakbélnek gondolt. A vérző sebet ezután közönséges tüvel és cernával bevarrta. Néhány óra múlva borzalmas kínjai miatt kórházba vitette magát, ahol fertőzésben rövidesen meghalt. A boncolás megállapította, hogy sérve volt.

Mükedvelő előadás Debeljácsán. A debeljácsi Vöröskereszt mükedvelőgardája szombaton igen sikerült színelőadást rendezett. Szenes „Olasz asszony” című háromfelvonásos vigjátékát mutatták be. A szereplők egytől-egyig kitűnőek voltak s magasan felülemelkedtek a megszokott mükedvelői színvonalon. A címszerepet dr. Wottitzky Béláné a rózahegyi színiiskola volt növendéke játszotta méltó partnere volt Vidacs István. Férfias megjelenése, s játéka sok tapsot kapott. A többi szereplők: Ternyei Aranka, Spitzer Ilonka, Sepsey Aranka, Eskenázi Kató, Tóth Mihály, Papp István, Kacsenko Szasa, Gyurkovics Szöke J., Máté János mind tudásuk legjavát nyújtották, ugyszintén a kis Simsay Juliska és Krausz Olga is.

Detektívregénybe illő titokzatos bűnügyi dráma játszódtott le egy angol városban. Londonból jelentik: A blackpooli rendőrség titokzatos ügyben nyomoz. Az eset színhelye a kis város főuccájának egyik lakása. Itt lakott James Bacconsali magántisztviselő feleségével. Tegnap a férfi egyedül maradt a lakásban. Délfelé az asszony hazatért és meglepetten látta, hogy férje egy idegen úrral a pamilon ül szótlanul, teljesen felöltözve. Kérdésére nem kapott választ. Férje és az idegen ur meg se mozdult. Az asszony megragadta férje karját. Férje teste előredőlt és leesett a diványról. Mikor az idegen urat érintette meg, az is leesett. Megállapították, hogy a két férfi már órák óta halott. Eddig nem lehetett megállapítva hogy mi okozta a halált. A gázcsap teljesen rendben volt, gázmérgezés ki van zárva. Valószínű, hogy a két férfi mérget vett be.

A bántási mezőgazdasági egyesület a sertéskivitel biztosításáért.

Becskerek, máj. 20.

A Jugoszlávia és Ausztria között megindult kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatosan a bántási mezőgazdasági egyesület beadványt intézett a földművelésügyi minisztériumhoz, amelyben fokozott védelmet kért a jugoszláv sertéskivitel részére. A beadvány megemlékezik Ausztria azon szándékáról, hogy a vámkedvezményeket csak 130 kilogramnál nehezebb sertésekre engedélyezi és nem a 110 kilogramnál nehezebb sertésekre, mint azt eddig tette. A mezőgazdasági egyesület rámutat azokra a súlyos következményekre, amelyek feltétlenül bekövetkeznek, ha Ausztria javaslatát elfogadják és felemlíti, hogy ebben az esetben Jugoszlávia sertéskiviteli piacának felét biztosan elvesztené és Bécs a maga szükségletét Magyarországból szerezne be. A kivitelre kerülő jugoszláv sertések legnagyobb részét 110 kilogramnál könnyebbek és így az osztrák javaslat elfogadása esetén vámkedvezményben nem részesülhetnének, aminek elmaradhatlan következménye, hogy a jugoszláv áru elvesztené versenyképességét.

A bántási mezőgazdasági egyesület beadványában a vámkedvezmény fentartását kéri.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön!
Schaw Boat: Uszó színház.
 Kedden, máj. 20-án 5, 7 és 9-ór. Szerdán, máj. 21-én 5, 7 és 9-ór.
Törvényen kívül.
 Izgalmas dráma 7 felvonásban és Metro Journal.
 A főszerepekben: John Gilbert és Joan Crawford.

BALKAN BIOSKOP

Jön! Jön!
 Kedden, május 20-án 5, 7 és 9 órakor
 Szintén közkívánatra: A járda hölgye. Tonfilm.
 A közözhajnak engedve, visszavonhatatlanul a legnagyobb sikert elért 100%-os német beszélőfilm:
A halhatatlan lump.

Nyolc csecsemőt megölt a szérum.
 Lübeckből jelentik: A lübecki csecsemő-otthonban az utóbbi napokban több haláleset volt, amelyet Calmette francia orvosprofesszor tüdőbaj elleni széruma okozott. Ezzel a szérummal már hónapok óta kísérleteznek egyes európai államokban, így elsősorban Franciaországban, Ausztriában és Magyarországon. A Calmette-féle oltás az elmúlt napokban nyolc csecsemőnél halállal végződött. Az oltást a lübecki csecsemő-otthon 246 csecsemőjén alkalmazták és a nyolc haláleseten kívül még 23 súlyos megbetegedés történt. A lübecki egészségügyi hivatal elrendelte a Calmette-oltás azonnali beszüntetését és megindította a vizsgálatot a halálesetek ügyében.

Az **En Ujságom** a legszebb, legrégebb képes gyermeklap. Van Az En Ujságom-ban folytatásos regény, elbeszélés, mese, vers, kis szindarabok, cikkek. Játék-, Sport- és Rejtélynyrovat. Az En Ujságom minden szombaton jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 20 dinár. Kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrásy-ut 16., minden érdeklődőnek szívesen küld mutatványszámot.

SPORT

A Vojvodina Debeljácsán. A becskerekai Vojvodina sportegyesület vasárnap Debeljácsán vendégszerepelt és az ottani Debeljácsai Sport-Klubban mérkőzött. Eredmény: Vojvodina—DSK 4:0.

A becskerekai alszövetség első ülése. A becskerekai labdarúgó alszövetség csütörtökön tartja első ülését, amelyen az ügyvezető és fegyelmi bizottságot, az alszövetségi kapitányt és a fizetési tisztviselőt választja meg. Tegnap érkezett az első hivatalos beadvány az alszövetség címére: a banatszkikarlováci „Radnicski” és az „Amatör” kérte a felvételét.

Az UTE Kikindán. Az upesti UTE pünkösdkor Kikindán vendégszerepelt. Pünkösdi első napján a Szrbijával, másodnapján pedig a Koszovóval mérkőzik.

Becskek pünkösdi sportja. A pünkösdi ünnepek sportjának összeállítására megindultak a tárgyalások a pályatulajdonos „Borac” egyesület bevonásával. Értesülésünk szerint, a kaposvári Somogy-ot kívánják vendégszereplésre megnyerni és az együttes hajlandónak is nyilatkozott a jugoszláviai turnéra.

Tisztelettel értesítem úgy a helybeli, mint vidéki t. közönséget, hogy a Zitni trgen levő **cukrászdámat** az Ambrózy-féle házba (a nagyhíd mellett) helyeztem át, ahol mindenféle cukrászsütemények, torták, desszertcukorkák a legjutányosabb árban kaphatók. Visszontelárusítóknak árengedmény! A t. közönség további szíves partfogását kéri, tisztelettel
Milenković Gyula,
 cukrász.
 757-1.1

Üzlethelyiséget keresünk
 a Kralja Aleksandrova uccában, **azonnalra vagy aug. 1-re**
 Ajánlatokat „Gyár” jelige alatt a kiadóba kérünk. 756-1.1

A legszebb és legmodernebb női és férfi

fürdőruhák

már megérkeztek

Röhrich János
 divatruházába
 (Pányi-palota). 714-12.3

Uj kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból,

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve), módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

MAGYAR KIR. OPERAHÁZ, NEMZETI SZINHÁZ, KAMARA SZINHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt árujegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy-rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda Budapest,
 szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.
 (Nincs kocsiköltsége).

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKERÉK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomtatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomtatványraktár - Vonalozó-intézet
 Tömöntöde - Könyvkötészet
 Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
 21

Alapított
 1846